



## יום שירה

### שירה ומוסיקה

יום ד', 14 בנובמבר 2012, בשעה 12:00,  
משכן לאמנויות ע"ש ד"ר ראובן הכט, אודיטוריום 207

בתכנית:

ביצועי בכורה של יצירות מאת שלושה סטודנטים בחוג למוסיקה ובוגר אחד שלו

ישראל בר-כוכב קורא משיריו

רב-שיח בהשתתפות המשורר והמלחינים

רונה ישראל-קולת, סופרן

שירה לגמן, פסנתר

זמרת הסופרן **רונה ישראל-קולת** היא בעלת תואר רב-אמן מאוניברסיטת גוטנברג במיינץ, גרמניה, תואר אמן מטעם הקולג' המלכותי למוסיקה, לונדון, תואר בוגר במוסיקה מטריניטי קולג', לונדון, ותואר מאסטר במוסיקולוגיה וקוגניציה מהאוניברסיטה העברית בירושלים. זכתה בפרסי שירת הליד הגרמני בכל מוסדות המוסיקה שלמדה בהם. כמו כן זכתה בתחרות השירה הבינלאומית ע"ש אריקה קוט ופרס ביירוית של אגודת וגנר בוויסבאדן, גרמניה.

הופיעה במגוון תפקידים אופראיים וקונצרטניים עם מיטב התזמורות בארץ ובחו"ל. כסולנית הופיעה בבתי אופרה במיינץ, גיסן, דסאו, המבורג ועוד. השתתפה בפסטיבלים שונים. רונה ישראל-קולת מסורה לביצוע יצירות בנות זמננו וביצעה הופעות בכורה של יצירות שנכתבו במיוחד עבורה על ידי מלחינים בישראל ומחוץ לה. היא מלמדת פיתוח קול בקונסרבטוריון גבעתיים ושוקדת על לימודי הדוקטוראט.

הפסנתרנית **שירה לגמן** סיימה בהצטיינות את לימודי התואר השני בפסנתר בבית הספר הגבוה למוסיקה ע"ש בוכמן-מהטה, אוניברסיטת תל-אביב, בכיתתה של נטשה טדסון. את לימודיה לתואר אמן המשיכה בניו-אינגלנד קונסרבטורי, בוסטון, ארה"ב, בהדרכת אלכסנדר קורסנטיה. במהלך לימודיה השתלמה בכיתות אמן של אמנים בולטים, טביניהם מאריי פראחיה, בוריס ברמן ופנינה זלצמן.

שירה מופיעה לעתים קרובות כסולנית בישראל, וכן בגרמניה, בצרפת ובארה"ב. הרפרטואר שלה משתרע מהבארוק עד למוסיקה חדשה. הופעותיה הועברו בשידור חי ב"קול המוסיקה" וזכו לתשבוחות בעיתונות. ניגנה תחת שרביטם של אילן וולקוב, ג'ולט נאג' ועומר ולבר. היא משתפת פעולה עם אמנים בתחומי אמנות מגוונים – אמנות וידאו, אמנות פלסטית, אמנות קול, ואפילו עיצוב אופנה. שירה לגמן חברה בקבוצת מוסיקה נובה.

---

**רבקה בסמן בן-חיים** נולדה ב-1925 בעיירה בליטא. בעקבות כיבוש ליטא על ידי הנאצים נכלאה תחילה בגטו וילנה ואחר כך במחנות כפייה לנשים. לאחר מלחמת העולם השנייה עסקה בהצלת יהודים ובהדרכתם בדרכם לארץ-ישראל. ב-1947 עלתה בעצמה והתיישבה בקיבוץ המעפיל. השתתפה במלחמת העצמאות. עבדה בקיבוץ כמורה. נמנתה עם חברי החוג "יונג ישראל" ("ישראל הצעירה") של יוצרים בידיש. שירה ראו אור בתשעה ספרים, ותורגמו מידיש לכמה וכמה שפות. מבחר שירה בתרגום לעברית ראה אור ב-2010 בהוצאת "קשב".

**ישראל בר-כוכב** נולד בישראל ב-1950 והתחנך בגבעתיים. תואר מוסמך בפסיכולוגיה הוענק לו מטעם האוניברסיטה העברית בירושלים. הוא מרצה לפסיכולוגיה ולכתיבה יוצרת במכללת סמינר הקיבוצים ובאוניברסיטה העברית בירושלים. כמו כן הוא מרצה אורח בתכנית לכתיבה יוצרת באוניברסיטת בן-גוריון בנגב. בר-כוכב זכה בפרס הרי הרשון של האוניברסיטה העברית ב-1980 ובפרס היצירה מטעם ראש הממשלה לשנת 1995/96. ספר ובו מבחר שיריו מן השנים 1975-2010 ראה אור בהוצאת הקיבוץ המאוחד ומוסד ביאליק. לפני חודשים אחדים הוענק לו פרס נתן יונתן לשירה עברית לשנת 2012.

אסף אלוש בן 27, מתגורר בחיפה, השלים את לימודיו בחוג למוסיקה באוניברסיטת חיפה.

השיר *יום יבוא* מצא חן בעיניי, הן מבחינת הטקסט, התוכן ודרך הכתיבה שלו, והן מבחינת צורות ההלחנה הרבות שהוא מאפשר. מצאתי עניין במעברים בין אופטימיות לפסימיות, בין משקל מטריד למשקל נוח ובין תנועתיות לעצירות. השיר נשען על משפט מוסיקלי מרכזי, המבטא בעיניי את התחושה הכללית של הטקסט, וחוזר ומופיע במהלכו בהקשרים שונים. שלושת הבתים של השיר, המתחילים באותן המילים, נפתחים באותו משפט מוסיקלי והוא מתפתח בוואריאציות שונות המאפיינות כל אחד מהבתים.

(א"א)

## יום יבוא

היום בוא יבוא, קמדת ימים,  
ושיר יתלנה לו, נלפבות מלותיו.  
הערב קני צפרים יפנק,  
לדממה יוריש אוצרותיו.

היום בוא יבוא, לנצח צעיר,  
כפתיחה לנגון לא הושר מעולם.  
הוא ירח כמו כוכב ראשון במרום  
שלכבוד השחר קם.

היום בוא יבוא. הוא יקבע מושבו  
ובינינו זכרו נר־תמיד ישאר.  
ומלים לו אורות, ועדנה בן ורך  
והשיר ילנה מפלא וזוהר.

הראל גל, סטודנט שנה ב' בחוגים למוסיקה ולחינוך באוניברסיטת חיפה, נולד וגדל במרכז הארץ. כיום מתגורר בקרית טבעון. הוציא שני אלבומים בהפקה עצמאית, ניגן בחליל צד ובגיטרה בהרכבים שונים. כיום מנגן בהצגה "שיקופיות" של יונתן לוי, המוצגת ברחבי הארץ ובקבוצת תיאטרון "פלייבק". מלמד נגינה במסגרות שונות ומטפל ברפואה משלימה.

## שיר אהבה

"למה לקרוא ספר אם אינו בא כאגרוף בפרצוף, כמזל רע...  
על הספר לבוא כגרון קרח לבקוע בתוכנו אגם קפוא".  
(קפקא, מכתבים)

בואי אלי כְּאֶגְרוֹף  
בואי אלי לֹא כְּדִי לְשִׁמְחַ  
בואי אלי כְּמִזְלֵ רַע  
בואי אלי כְּזִכּוּכִית אֶפְלָה  
לְצַפּוֹת בְּלִקּוֹי הַשָּׁמַשׁ.

בואי אלי כְּמוֹ אֵי הַבְּנָה  
בואי אלי כְּמוֹ אֶהְבָּה שְׁנֵאָה  
פָּרַח שְׁחֹרֵ עַל חֲלִיפְתָּה הָאֲדָמָה  
שֶׁל הַמְּלֹנָה בְּמִסַּע תּוֹתִי מוֹת

בואי אלי כְּפִקְעוֹת הַשָּׂרֵף  
שֶׁל הַגְּעֵגוּעִים  
לְבַקֵּעַ בְּתוֹכֵי הַמְּמַאֲנִים.  
אֶהְיָה לָךְ שֶׁבֵט אוֹהֵב  
מִמֵּתִין מְצַפָּה, לֹא מְסַרֵב.

גיל דורי, יליד חיפה, 1986. בוגר החוג למוסיקה באוניברסיטת חיפה. כיום, מתגורר בפניקס, אריזונה, ולומד לתואר השני בהחלנה.

ליצירה בחרתי שלושה שירים מאת ישראל בר-כוכב, כולם עוסקים בהווה קיומית אישית דומה. המוסיקה משרתת את מילות השירים, בכוונה להשרות את אווירתם על המאזין.  
(ג"ד)

## שריטה

כָּל הַדְּלָתוֹת נִטְרָקוֹת הַלַּיְלָה  
פָּתַח לְפֶת הַשְּׂכָחָה

מִיָּתֵר יְחִידִי  
מוֹתֵיר שְׂרִיטָה

כָּאִין גְּעֻגוּעִים אָנִי  
מִמְצִיא  
גְּעֻגוּעִים

## מועד

בְּלֵילָהּ, הַגּוֹף מִתְאַרֵךְ, הַשָּׁעַר מִחֲלִיף,  
אַחַר כֵּן אֶת עוֹזְבֹת.

אֲבָל הַגּוֹף מִתְגַּעְגַּע  
כְּלוֹא בְּשִׁרְיוֹנֵי כְּמוֹ צֶלֶקֶן עֲצוּב

בְּבִקְרַת הַגּוֹף שָׁב לְמִקְוֵמוֹ  
הַכֹּל יָשׁוּב לְמִקְוֵמוֹ.

## פרידה

1

מִכְבֹּד הַפְּרֻדָּה מִן הָאֱהוּבָה  
אֲנִי מִמָּשׁ גַּעְגּוּעִים

2

בְּהַד הַהוּה  
אֲנִי מֵאֲזִין לְתֵהוּם.

חגי קשת נולד וגדל בטבעון, שם למד בקונסרבטוריון נגינה על חצוצרה. ניגן בתזמורת הנוער ועשה בגרות מעשית ועיונית במוסיקה. לפני הצבא שירת שנת שירות במסגרת "המחנות העולים" ואחריה התגייס למסלול הנח"ל. בתום השירות הצטרף לקיבוץ המחנכים העירוני של בוגרי "המחנות העולים" במגדל העמק ועסק בתחום החינוך. בשנת 2010 התחיל את לימודיו לתואר ראשון בחוג למוסיקה ובחוג לתולדות ישראל באוניברסיטת חיפה.

לאורך כל היצירה יש שימוש במוטיבים ואלמנטים מעולם הג'אז. ג'אז משמש מעין "לייטמוטיב" למושא השיר, "אמריקה". השיר מולחן כמעין שיר ג'אז, תוך שימוש במחוות, הרמוניות וקלישאות ג'אזיות. עם זאת, הוא אינו שיר ג'אז קלאסי. (ח"ק)

## אמריקה

עֲמַדְתִּי בַּמְטָבַח הַקּוֹדֵר הַמְכֻתָּם  
וְאִמְרֵתִי אֵין דְּבַר, עוֹד מְעַט אֶהְיֶה רְחוֹק מְכֹל זֶה,  
אֶהְיֶה בְּאִמְרִיקָה, אֶרֶץ עֲצִים יִרְקִים וְשָׁמַי זָהָב,  
מְכוֹנִיּוֹת הַדּוֹרוֹת מְתַנּוּעָעוֹת בְּשִׁדְרוֹת עֲנֻקִיּוֹת,  
בְּתֵי קֶפֶה פְּרָחוֹנִיִּים, פְּסָלִים, כְּנִסְיֹת סִבּוֹת עַל צִיֵּרִים בִּידִידוֹת  
שֶׁכֵּן אֲדַמְדֵם בְּבֵית הָאֲנִיצִים מְנוֹפֵף זְרוּעַ,  
שֶׁר אֶת שִׁירַת הַיָּם, בְּחוֹף קוֹנֵי אֵיילָנְד  
לוֹנְהָ פֶּאָרְק מְסֻתּוֹבֵב מְסֻרְטִים יִשְׁנִים עִם טוֹכִים וְרָעִים  
רוֹכְלִים שֶׁל אֶפְרוֹ-אִמְרִיקָה הוֹגִים גִּ'אָז:  
"Hello bright eyes"  
סְקֻסוֹפּוֹן נְיו־יֹרְק, בְּמֵי נְהַר הַהֵדְסוֹן דְּגִים צֶהָבִים עוֹרִים  
וְשׁוֹשְׁנֵי סֶפֶר בְּסֻנְטְרַל פֶּאָרְק.  
עַל קְלִיפּוֹרְנֵיהַ הַרוֹעֶדֶת בֵּין דְּקָלִים וְכַחַל עוֹ מִתְפַּתֵּל בְּקוֹ הַחוֹף  
אֵף לֹא הֶעֱזַתִּי לְחֶשֶׁב.

ליצירה יש אופי תיאטרלי, כמו-קברטי. ניסיתי להעביר תחושה של מעין מונולוג עם מידה של מרירות וביקורת, אך גם מימד של הומור, עוקצני במקצת. ביצירה נעשה שימוש בציטוטים מהפרק השני של הקונצ'רטו לפסנתר מספר 23 של מוצרט.  
(ח"ק)

## פסנתר

השֶׁכֶן מְעֵלִי מְשַׁפֵּן,  
סִימְנֵי הַחַיִּים שֶׁהוּא מְגַלֶּה  
הוֹלָמִים בְּרֹאשֵׁי כְּמַקְבֵּת.  
בְּצִהָרִים פּוֹרֶטֶת בְּתוֹ  
אֶת כְּעֵסָה בְּפִסְנֵתָר,  
אִמָּה שׁוֹמֶרֶת עַל גּוֹפָה בְּנִיר צְלוּפֹן,  
נְשִׁמֶרֶת מִן הַתּוֹר הַמְּבַהֵל לְרוּפֵא.

הֵם מְאַיְמִים עָלַי בְּשִׁפּוֹץ מְמֻשָּׁה.  
הַהִתְקַדְמוֹת בְּפִסְנֵתָר אֲטִית.  
פּוֹרְשִׁים מְעֵלִי אֶת שְׁטִיחַ מְצוּקְתָם,  
חֶפֶה מְמֵאֶרֶת לְבָקְרוּ שֶׁל יוֹם.